

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/455/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244389
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1111244389.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj v právnej veci žalobkyne: Y. I., W. P. XX, W., zastúpenej: FUTEJ & Partners, s.r.o., Radlinského č. 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, proti žalovanému: Slovenská republika - Národná banka Slovenska, so sídlom ul. Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 03. októbra 2014, č.k. 12C 177/2011-211, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.
Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 03. októbra 2014, č.k. 12C 177/2011-211 zamietol súd prvej inštancie návrh; ktorým sa žalobkyňa domáhala zaplatenia náhrady škody vo výške 21.963,59 eur s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 19.04.2011 do zaplatenia, podľa zák. č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Zároveň návrh žalobkyne; na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; zamietol. Vychádzal zo zistenia, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil **PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej "Družstvo"); ktorého členkou bola žalobkyňa od 23.06.2010; Prospekt investícií, pričom dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodnou spoločnosťou **CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.** v likvidácii (ďalej "obchodník s cennými papiermi"), Zmluvu o riadení portfólia, ktorou sa obchodník s cennými papiermi zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia a poskytovanie konzultácií a finančných analýz, pričom sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Mal preukázané, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. **OPK-9750-5/2007**, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk) za porušenie ust. § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a/, § 74 ods. 1, ods. 7 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z. z. a rozhodnutím zo dňa 22.04.2008, č. **OPK-2744-5/2007-PLP** zmenila jeho povolenie na poskytovanie investičných služieb tak, že mu, okrem iného, povolila poskytovanie investičnej služby podľa ust. § 6 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/, b/, c/ zák. č. 566/2001 Z. z. a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z. v špecifikovanom rozsahu. Zároveň mal preukázané, že obchodník s cennými papiermi na základe výpovede Zmluvy o riadení portfólia zo dňa 30. marca 2010 ukončil činnosť vykonávanú pre Družstvo, v súvislosti s čím Družstvo požiadalo Národnú banku Slovenska, listom zo dňa 15.04.2010, o preskúmanie jeho postupu a výkon dohľadu na mieste dôvodiac, že v dôsledku výpovede zmluvy o riadení portfólia zo strany

obchodníka s cennými papiermi sa dostalo do zložitej situácie a listom zo dňa 23.04.2010 ju požiadalo o vykonanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si vo vzťahu k nemu neplnil svoje základné povinnosti, spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov zverených mu do správy. Rozhodnutím o predbežnom opatrení zo dňa 12.07.2010, č. ODT-8305/2010 Národná banka Slovenska uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený, bez jej písomného súhlasu, keď na základe oznámenia Družstva vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov a rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010 mu odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb. Pokiaľ ide o aktualizáciu Prospektu investície, Družstvo požiadalo Národnú banku Slovenska o schválenie dodatku Prospektu investície, ktorý však nespĺňal zákonom stanovené náležitosti, a nakoľko tieto neboli doplnené ani dodatočne, rozhodnutím zo dňa 26.08.2010 č. OPK-5664/1-5/2010 Národná banka Slovenska konanie o schválenie dodatku k Prospektu investície zastavila a rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010; z dôvodu nedodržovania Prospektu investície a nevykonania žiadnych krokov smerujúcich k uvedeniu do súladu s údajmi v Prospekte investícií; zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Mal tiež preukázané, že žalobkyni (na jej žiadosť zo dňa 10.01.2011) na základe rozhodnutia predstavenstva zo dňa 20.01.2011 zaniklo uvedeným dňom členstvo v Družstve a vznikol jej nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu v sume 21.963,59 eur, ktorý si prihlásila do konkurzu vyhláseného na majetok Družstva ako úpadcu uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č. k. 3K/95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, avšak nakoľko správca konkurznej podstaty jej pohľadávku v celom rozsahu poprel, podala proti nemu incidenčnú žalobu, o ktorej sa na Okresnom súde Bratislava I vedie konanie, ktoré zatiaľ nie je právoplatne skončené. Takto ustálený skutkový stav veci posúdil po právnej stránke podľa ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 129 ods. 3 Zákona o cenných papieroch, v znení účinnom od 01.06.2010, a dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, keď nepreukázala vznik škody, nesprávny úradný postup žalovaného ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Konštatoval, že Národná banka Slovenska sa v súvislosti s uplatňovaním jej zákonom vymedzenej právomoci pri výkone dohľadu nad plnením povinnosti aktualizácie a dodržiavania schváleného prospektu investícií zo strany Družstva nedopustila tvrdeného nesprávneho úradného postupu, nakoľko Družstvo túto povinnosť malo až od nadobudnutia účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 Zákona o cenných papieroch, t.j. od 01.06.2010, pričom Národná banka Slovenska; limitovaná článkom 2 ods. 2 Ústavy SR; nedisponovala právomocou vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, avšak; v rozsahu vymedzenom ustanoveniami zákona o cenných papieroch a investičných službách; iba nad zverejnením schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky a s účinnosťou od 01.06.2010 nad tým, či Družstvo schválený prospekt investície dodržiava. Poukázal na to, že Družstvo Národnej banke Slovenska až do 15.04.2010; kedy požiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi; nesignalizovalo zhoršenie jeho finančnej situácie ani nedostatky v jeho činnosti obchodníka s cennými papiermi, a preto nedostatky v jeho činnosti; ako i zmeny v údajoch Prospektu investície Družstva; boli zistené až na základe podnetu Družstva a informácii v ňom uvedených a na základe vykonaného dohľadu na mieste u obchodníka s cennými papiermi v období od 20.04.2010 do 06.05.2010. Nestotožnil sa s tvrdeniami žalobkyne, ktorá Národnej banke Slovenska vytykala prijatie nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu proti obchodníkovi s cennými papiermi, keďže Národná banka Slovenska mohla dohľad vykonávať iba vo vzťahu k Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt a v rámci výkonu tohto dohľadu nemohla postupovať nad rámec stanovený zákonom. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska; ako o tom svedčí aj rozhodnutie zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007 o uložení pokuty obchodníkovi s cennými papiermi vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk); činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, avšak nebolo jej povinnosťou o zistených nedostatkoch informovať Družstvo, ktoré nebolo účastníkom daného konania o uložení pokuty. Zdôraznil, že vzhľadom na záväzkový vzťah medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi bolo predovšetkým povinnosťou Družstva zabezpečiť kontrolu plnenia jeho povinností vyplývajúcich zo zmluvy o riadení portfólia, pričom v tomto smere nemožno opomenúť ani povinnosť samotnej žalobkyne; ako členky Družstva; aktívne sa zaujímať o výkon jej práv vo vzťahu k Družstvu v zmysle zásady „práva prináležia bdelym“ a zamedziť tak znehodnoteniu, resp. nevykonalosti jej majetkových práv a záujmov. Pokiaľ ide o tvrdený vznik škody, uviedol, že žalobkyňa svoje finančné prostriedky vložila do Družstva, s ktorým bola v právnom vzťahu, a preto iba Družstvu vznikla povinnosť vrátiť jej vložené finančné prostriedky; a iba ak by sa žalobkyňa nedomohla úhrady svojej pohľadávky proti Družstvu v konkurznom konaní; ktoré doposiaľ nie je skončené a nie je skončené

ani konanie o incidenčnej žalobe žalobkyne na Okresnom súde Bratislava I; bolo by zrejmé, že jej škoda skutočne vznikla, prípadne v akej výške. Dospel tiež k záveru, že v danej veci nie je daná príčinná súvislosť medzi konaním Národnej banky Slovenska a tvrdeným vznikom škody, a preto v danej veci neboli naplnené zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú v dôsledku nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska. Zamietnutie návrhu žalobkyne na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie odôvodnil tým, že žalobkyňa nežiadala o posúdenie platnosti právneho aktu Európskej únie, a preto ako súd prvej inštancie nemal povinnosť prejudiciálnu otázku formulovanú žalobkyňou predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie, pričom takýto postup ani nie je potrebný, keď odpovede na ňou položené otázky nemajú význam pre rozhodnutie vo veci samej, nakoľko namietaný nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska mal spočívať v zanedbaní jej dohľadu nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt; upravenej zákonom č. 566/2001 Z.z., do ktorého bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/71/ES zo dňa 4. novembra 2003, upravujúca prospekt pri verejnej ponuke cenných papierov, a nie prospekt pri verejnej ponuke majetkových hodnôt. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote do zamietajúceho výroku vo veci samej, odvolanie žalobkyňa, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia podanému návrhu v celom rozsahu, alternatívne zrušenia rozsudku v napadnutej časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie dôvodiac, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Uviedla, že v súvislosti s vložením peňažných prostriedkov do Družstva nemohla predpokladať, že dohľad Národnej banky Slovenska nad Prospektom investície je len formálny a preto; vychádzajúc z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu; sa spoliehala na to, že jej škoda nevznikne. Zdôraznila, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípmi právneho štátu, ktorých súčasťou je aj princíp právnej istoty, v zmysle ktorého sú orgány verejnej moci povinné postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi tak, aby bol ich postup zo strany subjektov práva predvídateľný. Nestotožnila sa s argumentáciou žalovaného, ktorý poukazoval na to, že vykonával dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., avšak nie dohľad nad jeho celkovou činnosťou a nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcim v nesprávnom výkone dohľadu. Dôvodila, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o činnosti dohliadaných subjektov; medzi ktoré patrili aj Družstvo a obchodník s cennými papiermi; v rámci tohto dohľadu bolo jej povinnosťou zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní Prospektu investícií, ako aj o iných rizikách, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj jej záujmov. Poukázala na to, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio; tvorené zmenkou jediného emitenta - spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi; avšak sa uspokojila s tým, že toto portfólio bolo následne rozložené do troch zmeniek, vystavených spoločnosťou CI HOLDING, a. s., a spoločnosťami CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., ktoré boli taktiež 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s., a teda naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva bolo rozložené a investované do subjektov prepojených s CI HOLDING, a. s. a obchodníkom s cennými papiermi. Napriek zisteniu, že obchodník s cennými papiermi dlhodobo vo svojej činnosti pre Družstvo; minimálne od roku 2008 do roku 2011; porušoval zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, nevyužila; okrem uloženia pokuty vo výške 10.000 eur; svoje kompetencie v zmysle Zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné ani iné významnejšie opatrenia, čo napokon vyústilo do nedostupnosti prostriedkov vložených do Družstva v roku 2010, a až rozhodnutím zo dňa 04.03.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na jeho činnosť a rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií, ktorú účelovo ustálila až od mája 2010; hoci údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo spätne k 31.12.2006 a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009. Zdôraznila, že prebiehajúce konkurzné konanie, v ktorom prihlásila svoju

pohľadávku, jej nebráni podať návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí jej návrh predčasným, keď povinnosťou súdu bolo skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť jej uspokojenia, ako veriteľa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu, pričom súd pri tomto hodnotení nemal vychádzať až z konečného rozvrhového uznesenia konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. apríla 2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale bol povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu, keď ani zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov a pripúšťa regresnú náhradu. Napokon namietala, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvoinštančným súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané súdom, resp. predložené účastníkmi konania, neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, keď prvoinštančný súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového a právneho stavu veci, pričom mu z jeho činnosti (na súde prvej inštancie prebiehajúcich konaní v skutkovo a právne analogických veciach) boli známe aj iné dôležité skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci. Poukázal na to, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska, a žalobkyňa sa v podanom odvolaní iba účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré odďaľujú vydanie rozhodnutí vo veci a vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu, a to za stavu, keď nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, nepodala žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Zdôraznil, že Národná banka Slovenska, ktorá mohla pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi konať iba na základe Ústavy, v medziach, v rozsahu a spôsobom vyplývajúcim zo zákona, postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonom stanovené pravidlá, na základe ktorých mohla ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za porušenie povinností, ktoré mu boli uložené zákonom. Uviedol, že Národná banka Slovenska kompetenciami, na ktoré poukazuje žalobkyňa, disponovala až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 Zákona o cenných papieroch, teda až od 1. júna 2010, kedy boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené o povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla dohliadať na to, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava, pričom pokiaľ ide o povinnosť aktualizovať Prospekt investície, táto bola Družstvu uložená až novelizovaným ust. § 127 ods. 4 Zákona o cenných papieroch od 1. januára 2009. Národná banka Slovenska mohla teda kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom, a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle pôvodného ust. § 130 Zákona o cenných papieroch, pričom nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Zdôraznil, že vo vzťahu k Družstvu nebola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, nedopustila sa žiadnych prietahov a postupovala iba v rámci jej oprávnení v súlade s Ústavou SR, Zákonom o cenných papieroch a Zákonom o dohľade nad finančným trhom. V nadväznosti na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo/4968/2009; na ktorý žalobkyňa v konaní poukazovala; uviedol, že z jeho odôvodnenia vyplýva, že nemožno zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ust. § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, a preto objektívna zodpovednosť štátu; ak existuje iný dlžník; je zodpovednosťou subsidiárnou, a preto najskôr musia byť využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a musí byť jednoznačne a nespochybniteľne preukázané naplnenie všetkých predpokladov vzniku tejto zodpovednosti. V tejto súvislosti poukázal na to, že skutočná existencia pohľadávky žalobkyne a jej výška sa bude zisťovať v rámci incidenčných súdnych konaní, a až následne, ak jej pohľadávka proti Družstvu nebude môcť byť uspokojená v rámci konkurzu, môže žalobkyňi vzniknúť škoda. K námietke žalobkyne, ktorá vytýkala súdu prvej inštancie nesprávny procesný postup pri vykonávaní listinných dôkazov uviedol, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, avšak z nej jasne vyplýva, že prvoinštančný súd jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise oboznámil a presne špecifikoval, pričom o skutočnostiach z nich vyplývajúcich mal súd vedomosť aj z iných konaní vedených proti štátu na rovnakom skutkovom a právnom základe; v ktorých majú žalobcovia rovnakého právneho zástupcu; a teda dokazovanie v tomto smere ani nebolo potrebné vykonať.

4. Na základe podaného odvolania preskúmal odvolací vecnú správnosť napadnutého rozsudku, a keďže dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny, rozsudkom zo dňa 28. apríla 2015, č.k. 8Co/35/2015-258, ho potvrdil.

5. Citovaný rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 28. apríla 2015, č.k. 8Co/35/2015-258, napadla žalobkyňa dovolaním, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30. augusta 2016, sp. zn. 2 Cdo 25/2016, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Jediným dôvodom jeho zrušenia bolo zistenie, že odvolací súd porušil právo žalobkyne na spravodlivé súdne konanie a odňal jej možnosť konať pred súdom tým, že jej neumožnil vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného k jej odvolaniu, obsahujúcemu skutkovú a právnu argumentáciu týkajúcu sa veci.

6. Po zrušení a vrátení veci dovolacím súdom bolo v intenciách jeho záväzného právneho názoru zaslané vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne s tým, že má možnosť sa k nemu vyjadriť. Žalobkyňa však túto možnosť nevyužila.

7. Následne odvolací súd opätovne vec prejednal, podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP a opätovne dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné

8. V danom spore vykonal súd prvej inštancie všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplata náhrady škody, ako aj na posúdenie opodstatnenosti tvrdení, ktoré uvádzal žalovaný na svoju obranu (§ 120 ods. 1,4 O.s.p.), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 132 O.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom, a na ich základe následne vyvodil aj správny právny záver, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobkyne nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, pričom na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 129 ods. 3 Zákona o cenných papieroch, a svoje dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovel aj dostatočne odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán a dôsledne posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok účastníkov súvisiacich s predmetom konania, a preto odôvodnenie jeho rozhodnutia je presvedčivé. Obsah odvolania žalobkyne nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska ňou uvádzaných tvrdení v podanom odvolaní, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

9. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď v danej veci zisťoval základné predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú Národnou bankou Slovenska pri výkone dohľadu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého musia byť súčasné splnenie tri podmienky, a to: 1/ existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, 2/ nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup súdu a 3/ príčinná súvislosť medzi škodou (nemajetkovou ujmom) a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

10. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo o schválenie jeho dodatku spolu s prílohou - zápisnicou z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 09.01.2003, avšak v upozornení zo dňa 13.05.2003 ho oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku a zároveň upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície, s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb Prospekt podpisujúcich. Dňa 02.06.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., ako obhospodarovateľom, uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ust. § 43 zák. č. 566/2001 Z. z., o cenných papieroch a investičných službách, predmetom ktorej bol záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k Zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia vo výške 8 % ročne. Medzi stranami nebolo sporným, že Národná banka Slovenska; po výpovedi Zmluvy o riadení portfólia zo dňa 30.03.2010 obchodníkom s cennými papiermi; rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných

služieb, rozhodnutím zo dňa 26.08.2010 č. OPK-5664/1-5/2010 zastavila konanie o žiadosti Družstva na schválenie dodatku k Prospektu investície a rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010; z dôvodu nedodržiavania Prospektu investície a nevykonania žiadnych krokov smerujúcich k uvedeniu do súladu s údajmi v Prospekte investícií; zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Žalobkyňa bola členkou Družstva až do 20.01.2011, kedy jej na základe rozhodnutia predstavenstva Družstva členstvo zaniklo a vznikol jej nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu v sume 21.963,59 eur, ktorý si prihlásila do konkurzu; vyhláseného na majetok Družstva, ako úpadcu, uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č. k. 3K/95/2010 - 21, právoplatným dňa 05.05.2011, avšak nakoľko jej pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá, podala proti správcovi konkurznej podstaty incidenčnú žalobu, o ktorej konanie prebieha na Okresnom súde Bratislava I.

11. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva žalobkyne na náhradu škody bolo ustanovenie § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Prvotnou podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, za ktorý sa podľa ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, pričom správnosť úradného postupu je nutné posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje.

12. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že postup Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad činnosťou Družstva a obchodníka s cennými papiermi, ktorý mal podľa žalobkyne spočívať v tom, že oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva a neprijala dostatočné opatrenia a sankcie, ktoré by zabránili nevyožiteľnosti jej pohľadávky voči Družstvu spôsobenej dlhodobým porušovaním Zákona o cenných papieroch zo strany obchodníka s cennými papiermi pri plnení Zmluvy o riadení portfólia uzavretej medzi ním a Družstvom, nemožno považovať za nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal zodpovednosť žalovaného za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z. z.

13. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR, Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

14. Podľa čl. 2 ods.2 Ústavy SR, štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

15. Podľa čl. 2 ods.3 Ústavy SR, každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemôže nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

16. Podľa čl. 20 ods.1 Ústavy SR, každý má právo vlastníť majetok.

17. Podľa čl. 20 ods.3 Ústavy SR, vlastníctvo zaväzuje.

18. Súčasťou princípu právneho štátu je možnosť uplatnenia štátnej moci len vtedy, ak to ustanovuje zákon, každý orgán štátu má totiž ústavou alebo zákonom určený rozsah právomoci, ktorý nemôže prekročiť, takže môže konať len to, čo mu ústava alebo zákon dovoľuje s tým, že spôsob, akým štátne orgány môžu štátnu moc uplatňovať, vrátane druhu a obsahu sankcií, ustanoví zákon. Konanie orgánu štátu v rozsahu zákona bez akejkoľvek výnimky a zákonom ustanoveným spôsobom napĺňa v právnom štáte princíp právnej istoty, čím je vylúčený stav, aby orgán štátu mohol konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad rámec zákona a tiež iným ako zákonom ustanoveným postupom. S princípom právneho štátu je v podobe právnej istoty zabezpečená požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Imanentnou súčasťou obsahu právneho štátu je aj všeobecná záväznosť práva pre všetkých (orgány štátu, samosprávy, právnické, fyzické osoby) ako aj jeho dostupnosť (publikovateľnosť) ich adresátom.

19. Z uvedeného, pre účely preskúmvanej veci, vyplýva, že Národná banka Slovenska mohla realizovať výkon štátneho dohľadu len v rozsahu zákonom jej zverenej právomoci a vyvodit' len také opatrenia alebo sankcie, ktoré zákon umožňuje uložiť dohliadaným subjektom v prípade nedostatkov zistených v ich činnosti, ktorá podlieha dohľadu, resp. len za nedodržiavanie takých povinností, ktoré im výslovne ukladá zákon. Kompetenciu orgánu štátu tak nemožno zakladať rozšírením výkladu

príslušných zákonných ustanovení aj na prípady v ňom výslovne neuvedené a tým konštituovať neexistujúcu povinnosť.

20. Na druhej strane, Ústava SR garantuje fyzickým a právnickým osobám široké možnosti pôsobnosti, keď im umožňuje konať všetko, čo nie je zákonom zakázané a nemožno ich nútiť, aby konali niečo, čo im zákon neukladá. Vo svetle týchto ustanovení potom možno konštatovať, že v súlade s princípom zmluvnej autonómie žalobkyňa dobrovoľne vstúpila do obchodnoprávneho vzťahu s Družstvom, jej prijatím za člena PDSI, a teda na základe individuálneho slobodného rozhodnutia prevzala na seba práva a povinnosti člena Družstva vyplývajúce z jeho stanov, v snahe čo najlepšie realizovať svoje záujmy a potreby spočívajúce v danom prípade v zhodnotení vložených finančných prostriedkov vo forme členských vkladov na peňažnom a kapitálovom trhu prostredníctvom tretích osôb (čl. 1, bod 5 stanov Družstva). Pre štát platí, že sa má zásadne zdržať zásahov do súkromno-právnej oblasti, t.j. do slobodného súkromného rozhodovania fyzických a právnických osôb. Ďalej je potrebné, pre účely preskúmavanej veci, zdôrazniť, že družstvo je podnikateľským subjektom, ktorého účelom založenia je podnikanie alebo zabezpečovania potrieb svojich členov (§ 221 ods. 1 Obchodného zákonníka), z uvedeného potom vyplýva, že družstvo je tak nositeľom podnikateľského zisku, ale aj podnikateľského rizika a členovia družstva sa svojimi členskými vkladmi do družstva zúčastňujú a podieľajú na podnikaní družstva a na výsledku jeho podnikania, pričom jednotlivé členské podiely predstavujú mieru ich účasti na družstve a na výsledku jeho podnikania. Do tejto autonómnej oblasti, ktorá funguje na princípe členskej samosprávy, štát môže zasahovať len v rozsahu zákonom mu zverenej kompetencie, a teda štát nemá povinnosť vytvoriť každému príležitosť, aby nadobudol (zhodnotil) vlastníctvo, ale na druhej strane nesmie prekážať nadobudnutiu (zveľadeniu) vlastníctva. Pokiaľ je nadobudnutie (zhodnotenie) vlastníctva späté s činnosťou orgánov verejnej moci, štát znáša zodpovednosť za nečinnosť orgánu verejnej moci v takom rozsahu, v akom nečinnosť mala za následok obmedzenie alebo zmarenie možnosti nadobudnúť, resp. zhodnotiť, vlastnícke právo.

21. Pokiaľ ide o tvrdený nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinností Národnej banky Slovenska dohliadať na aktualizáciu Prospektu investícií, tento v konaní preukázaný nebol, nakoľko povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola Družstvu uložená až na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch v spojení s ust. § 125c ods. 1. zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch s účinnosťou od 1. januára 2009, a preto keď Národná banka Slovenska nemohla mať povinnosť kontrolovať plnenie povinnosti, ktorú Družstvu zákon neukladal, je z povahy veci vylúčené, že by sa v tejto súvislosti dopustila tvrdeného nesprávneho úradného postupu.

22. Rovnako je vylúčený nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad plnením povinnosti Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiavať schválený Prospekt investície, keď táto povinnosť bola Družstvu uložená až od 1. júna 2010 novelou ustanovenia § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, vykonanou zákonom č. 129/2010 Z. z.

23. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa nestotožnil s argumentáciou žalobkyne, ktorá poukazovala na povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorú by mohla porušiť a dopustiť sa tak tvrdeného nesprávneho úradného postupu. V tejto súvislosti možno poukázať i na skutočnosť, že z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia Družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu a dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch), teda išlo o služby, na ktoré Družstvo - ako klient - využívalo obchodníka s cennými papiermi na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Na druhej strane, žalobkyňa si ako členka Družstva, ktoré uvedeným spôsobom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá toho, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrала obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bola žalobkyňa v rozhodnom čase členkou, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnocovania na vlastné riziko s neistým výnosom z vložených investícií.

Za daných okolností zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči žalobkyni.

24. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie, že Národná banka Slovenska pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa žiadneho pochybenia a nepostupovala ani spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, teda jej postup nemožno kvalifikovať ako nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z.

25. Škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda predovšetkým poskytnutím peňažných prostriedkov. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou, pričom v konaní pred súdom povinnosť tvrdenia i dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti vznik škody tvrdiť, avšak aj riadne preukázať, zaťažuje poškodeného.

26. Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorá mala žalobkyni vzniknúť v dôsledku nevykonalosti pohľadávky proti subjektu, na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz, môže byť v občianskom súdom konaní úspešne uplatnený až vtedy, ak poškodený - žalobkyňa nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Správne preto prvoinštančný súd konštatoval, že nakoľko žalobkyňa svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu; uplatnila v konkurze vyhlásenom na majetok Družstva uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č. k. 3K/95/2010 - 21, ktoré konkurzné konanie stále prebieha a právoplatne nie je skončené ani konanie na Okresnom súde Bratislava I o jej incidenčnej žalobe vyvolanej popretím predmetnej pohľadávky správcom konkurznej podstaty, škoda jej ešte nevznikla, a žaloba bola preto podaná predčasne, keď nárok na náhradu škody proti štátu by mohla žalobkyňa úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázala, že sa uspokojenia pohľadávky domáhala v konkurznom konaní bezúspešne. Z uvedeného vyplýva, že nemožno považovať za naplnený ani ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorým je existencia samotnej škody (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 31. mája 2006, sp. zn. 4 Cdo199/2005, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné).

27. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, odvolací súd ju považuje za nedôvodnú a účelovú, keď z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 3.10.2014 pred prvoinštančným súdom vyplýva, že strany boli oboznámené s obsahom listinných dôkazov predložených v priebehu konania.

28. Súdu prvej inštancie teda nemožno vytýkať žiadne procesné pochybenie ani pochybenie pri skutkovom a právnom posúdení otázky vzniku nároku žalobkyne na náhradu škody, ktorá jej mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad činnosťou Družstva a obchodníka s cennými papiermi, pričom žalobkyňa neuviedla ani vo svojom odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odlišné právne posúdenie tejto otázky odvolacím súdom a súd prvej inštancie sa v rámci predmetného konania vypořiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami uvádzanými v žalobe a po dôkladnej úvahe vydal svoje rozhodnutie v súlade s platnou právnou úpravou, pričom svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil, a preto ani v tomto smere námietky žalobkyne nemožno považovať za opodstatnené.

29. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti; t.j. vo výroku vo veci samej a súvisiacom výroku o náhrade trov konania; ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 CSP, a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu, pričom o ich náhrade rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval

ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).